Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19677

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i (DKDÖ), depresyon tan?s? alm?? bireylerde veya depresif semptomlar gösteren ki?ilerde görülen içselle?tirilmi? **öz-damgalama** düzeylerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? 15 maddelik bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özgün formuna benzer ?ekilde dört faktörlü bir yap? sergilemektedir ve Türkçe geçerlilik ile güvenilirlik çal??malar? 2019 y?l?nda Kam?? ve arkada?lar? taraf?ndan tamamlanm??t?r. Bu araç, depresyon ya?ayan bireylerin kendilerine yönelik utanç, suçluluk ve tedavi aray???n?n ketlenmesi gibi olumsuz bili?sel ve duygusal tepkilerini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Depresyon, Kendini Damgalama, Psikometrik Araç, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik, Utanç, Sosyal Yetersizlik.

Yazarlar

Kam??, G. Z., Erden-Aki, ?. Ö., Y?ld?z, M. ?., Do?an-Varan, H., Dolgun, A. B.

Amaç

Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin depresyon ya?ant?lar? nedeniyle kendilerine uygulad?klar? içselle?tirilmi? damgalama düzeylerini ve bu damgalaman?n sonuçlar?n? ölçmektir. Bu ölçek, özellikle depresyonun yaratt??? **sosyal yetersizlik** hissini, öz-ele?tirel tutumlar? ve ruh sa?l??? hizmeti almay? engelleyen bariyerleri nicelle?tirmek için geli?tirilmi?tir. Türkçe uyarlama çal??mas?, bu yap?n?n Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, zihinsel sa?l?k sorunlar? ba?lam?nda önemli bir engel te?kil eden **kendini damgalama** (self-stigma) yap?s?n? ölçmektedir. Depresyonda kendini damgalama, bireyin toplumsal olumsuz yarg?lar? içselle?tirmesi ve bu yarg?lar? kendi benli?ine uygulamas? sürecini ifade eder. Bu durum genellikle dü?ük benlik sayg?s?, utanç ve sosyal geri çekilme ile ili?kilidir.

Ölçe?in dört temel alt boyutu bulunmaktad?r:

Utanç: Bireyin depresyonu nedeniyle duydu?u yo?un utanç ve mahcubiyet duygular?.
Suçlanma/Kendini K?nama: Depresif durumdan dolay? kendini sorumlu tutma ve öz-ele?tiri yapma e?ilimi.
Sosyal Yetersizlik: Depresyon nedeniyle sosyal ortamlarda kendini yetersiz veya d??lanm??

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissetme.
Tedavi Araman?n Ketlenmesi: Damgalanma korkusu nedeniyle profesyonel yard?m almaktan çekinme veya kaç?nma.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?ini de?erlendirmek amac?yla yap?lan **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (AFA) sonuçlar?, ölçe?in özgün formunda bulunan dört faktörlü yap?y? do?rulam??t?r. Bu, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve ölçe?in Türk kültüründe de depresyonla ili?kili öz-damgalama kavram?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Elde edilen bu dört faktörlü model, ölçe?in **yap? geçerli?i** aç?s?ndan güçlü kan?tlar sunmaktad?r. Çal??mada ayr?ca, DKDÖ'nün di?er depresyon ve öz-sayg? ölçekleriyle korelasyonlar? incelenerek ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar? da yürütülmü?tür.

Güvenirlik

Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplamalar?yla incelenmi?tir. Ölçe?in genel iç tutarl?l?k de?eri oldukça yüksek bulunmu?, bu da maddelerin genel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir:

Genel Cronbach Alfa Katsay?s?: α **= 0,847**

Alt ölçeklerin güvenilirlik de?erleri ise ?u ?ekildedir:

Utanç alt ölçe?i için: α **= 0,854**
Suçlanma/Kendini K?nama alt ölçe?i için: α **= 0,637**
Sosyal Yetersizlik alt ölçe?i için: α **= 0,822**
Tedavi Araman?n Ketlenmesi alt ölçe?i için: α **= 0,686**

Utanç ve Sosyal Yetersizlik alt ölçekleri mükemmel iç tutarl?l?k gösterirken, Suçlanma/Kendini K?nama ve Tedavi Araman?n Ketlenmesi alt ölçeklerinin de?erleri (0,637 ve 0,686), psikometrik standartlar dahilinde kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik sunmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam **15 madde**den olu?makta olup, psikometrik analizler sonucunda dört faktörlü bir yap?ya sahiptir. Yap?lan Aç?klay?c? Faktör Analizi, maddelerin orijinal ölçek yap?s?yla örtü?en dört farkl? boyuta ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu faktörler (Utanç, Suçlanma/Kendini K?nama, Sosyal Yetersizlik, Tedavi Araman?n Ketlenmesi), öz-damgalaman?n farkl? yönlerini temsil etmektedir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in kavramsal çerçevesini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Türkçe Form)

Format: Ölçek 15 maddeden olu?maktad?r ve dört faktörlü bir yap?ya sahiptir.

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lmaktad?r (1=Hiç kat?lm?yorum - 5=Tamamen kat?l?yorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Depresif semptomlar gösteren veya depresyon tan?s? alm?? bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, klinik popülasyon örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Depresif Belirtiler, Öz-ele?tiri, Tedaviye Uyum, Psikolojik Yap?, Ruh Sa?l???.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gülsüm Zuhal Kam??

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Türkiye (Detayl? adres makalede yer almaktad?r).

?leti?im E-postas?: gzuhalkamis@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Gülsüm Zuhal Kam?? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Kam??, G. Z., Erden-Aki, ?. Ö., Y?ld?z, M. ?., Do?an-Varan, H. ve Dolgun, A. B. (2019).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i: Türkçe formu, geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi, 30*(3), 200-209.

Orijinal makaleye bu ba?lant? üzerinden eri?ilebilir: turkpsikiyatri.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: depresyonda-kendini-damgalama-olcegi-toad.pdf

Depresyonda Kendini Damgalama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 15 maddelik içeri?i, telif haklar? nedeniyle bu alanda sunulmamaktad?r. Maddelerin tam listesine eri?im için sorumlu yazarla veya referans gösterilen bilimsel makaleyle ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, 1'den (hiç kat?lm?yorum) 5'e (tamamen kat?l?yorum) kadar derecelendirilen 5'li Likert format?n? kullanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM